

TGE / PED / braakziekte (virusdiarree)

Verschijselen

TGE en PED zijn beide ziekten die veroorzaakt worden door virussen die het slijmvlies van de dunne darm infecteren. TGE gaat gepaard met braken en ernstige diarree bij varkens van alle leeftijden en sterfte tot 95% bij zuigende biggen tot een leeftijd van 14 dagen. Tot begin jaren 80 van de vorige eeuw kwam TGE golfsgewijs (epidemisch) voor en veroorzaakte grote verliezen onder voornamelijk zuigende biggen. PED kan soortgelijke verschijnselen tonen, maar wordt meestal gezien bij oudere varkens, zeugen en vleesvarkens. PED verschijnselen zijn daarom meestal veel minder uitgesproken. Naast TGE en PED kent men ook braakziekte. Deze ziekte gaat gepaard met braken onder zuigende biggen. De biggen krijgen vervolgens dikke buikjes en kwijnen weg.

Oorzaak

TGE, PED en braakziekte behoren tot dezelfde familie virussen (coronavirussen). Op kleine bedrijven verdwijnen de virussen, zodat na verloop van een bepaalde tijd geen bescherming meer aanwezig is, in de vorm van afweerstoffen. Hierna is het bedrijf weer volledig gevoelig voor een nieuwe uitbraak. Op grote bedrijven blijven de virussen "hangen" waardoor de bescherming blijft en de kans op een nieuwe infectie duidelijk afneemt. Daarnaast komt er naast het "darm TGE virus" ook een onschadelijk "long PRC virus" voor (t.g.v. mutatie?). Afweerstoffen tegen het PRC virus zouden dan ook voldoende bescherming bieden tegen het TGE virus".

Besmettingsroute

De TGE en PED virussen zijn zeer besmettelijk en worden gemakkelijk verspreid via varkens, mensen, mest, voertuigen enz. biggen worden meestal vlak na de geboorte besmet door de zeug. De besmetting blijft in eerste instantie beperkt tot de neus- en keelholte van de big, waar hij gewoonlijk geen klachten veroorzaakt. Als gevolg van bepaalde omstandigheden kan de kiem via het bloed verspreid worden naar diverse organen, waarna ziekteverschijnselen ontstaan.

Schade

Groot als gevolg van een TGE infectie, vooral in de vorm van sterfte onder de zuigende biggen. Deze sterfte kan oplopen tot 95%. De schade als gevolg van PED en braakziekte is gering.

Diagnose van TGE / PED

Aan de hand van de verschijnselen en via sectie. Virusonderzoek in mestmonsters is mogelijk evenals onderzoek op afweerstoffen in het bloed (deze test is in Nederland niet beschikbaar).

Risicofactoren van TGE / PED

Aanvoer van varkens.

Aanpak van TGE / PED

Preventie

Voorkomen dat nieuwe virussen het bedrijf binnenkomen. In ons land zijn geen entstoffen tegen de ziektes beschikbaar.

Dieren met de TGE / PED

Er is geen behandeling mogelijk aangezien het virusinfecties betreft. Het geven van extra water kan uitdrogen van varkens, als gevolg van diarree, gedeeltelijk voorkomen.